

ΠΑΛΑΙΟ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α. «Αγροτική μεταρρύθμιση»
- β. «Ομάδα Ιαπώνων»
- γ. «Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων».

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις ιστορικές πληροφορίες που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν το περιεχόμενο της πρότασης είναι σωστό, ή τη λέξη **Λάθος**, αν το περιεχόμενο της πρότασης είναι λανθασμένο:

- α. Τα νεοαποκτηθέντα από τους Βαλκανικούς Πολέμους εδάφη ήταν ως επί το πλείστον πεδινά και αρδευόμενα.
- β. Η αρχή της δεδηλωμένης εκφράστηκε από τον Ελευθέριο Βενιζέλο.
- γ. Το κίνημα στο Γουδί εκδηλώθηκε στις 10 Αυγούστου 1908.
- δ. Με την άφιξη των προσφύγων του 1922 το έργο της προσωρινής στέγασης ανέλαβε το Υπουργείο Περιθάλψεως.
- ε. Ο πρώτος Ύπατος Αρμοστής της Κρητικής Πολιτείας ήταν ο πρίγκηπας Κωνσταντίνος.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Πώς εκφράστηκε η διάσταση μεταξύ γηγενών και προσφύγων στην κοινωνική ζωή;

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφερθείτε στο έργο της αρμοστείας του Αλέξανδρου Ζαΐμη (1906-1908).

Μονάδες 12

ΠΑΛΑΙΟ

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω, να απαντήσετε στα ερωτήματα:

- Ποιοι ήταν οι στόχοι και οι βασικές θέσεις του προγράμματος του Ελευθερίου Βενιζέλου το 1910; (μονάδες 15)
- Ποια ήταν η δομή, η οργάνωση και η φυσιογνωμία του βενιζελικού κόμματος; (μονάδες 10)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Κρης πολιτικός, ο οποίος εκλέχτηκε χωρίς να συμμετέχει στον προεκλογικό αγώνα, παραιτήθηκε στις 30 Αυγούστου από το αξίωμα του πρωθυπουργού της αυτόνομης Κρήτης και έξι ημέρες αργότερα έφτασε στον Πειραιά. Από το μπαλκόνι του «Grand Hôtel» στην Πλατεία Συντάγματος εκφώνησε στις 5 Σεπτεμβρίου την πασίγνωστη εκείνη προγραμματική ομιλία με την οποία παρουσιάστηκε ως «σημαιοφόρος νέων πολιτικών ιδεών» και όχι ως αρχηγός ενός νέου κόμματος –μόνο στη βουλή θα ιδρυόταν το κόμμα της ανανέωσης, όταν θα βρισκόταν μαζί με ομοφρονούντες. [...] Εντυπωσιάζει αμέσως η κυριαρχία των πλευρών του τεχνικού εκσυγχρονισμού του πολιτικού συστήματος και η προσπάθεια να σταθεροποιηθεί αυτό το πολιτικό σύστημα μέσω της περιορισμένης εξισορρόπησης των συμφερόντων των μεσαίων και των κατώτερων κοινωνικών ομάδων. [...]

Πολλές μεταρρυθμίσεις θα εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου, όπως κυρίως η μεταρρύθμιση του δικαίου, γιατί το εμπορικό δίκαιο προερχόταν από μια εποχή στην οποία δεν υπήρχαν ούτε ατμόπλοια ούτε σύγχρονες ασφαλιστικές εταιρείες ούτε ανώνυμες εταιρείες. Ο Βενιζέλος όμως επικρίνοντας το αναποτελεσματικό σύστημα δικαίου, τους πεπαλαιωμένους κανόνες δικαίου και την ελλιπή προστασία του πολίτη από την αδικία, δεν ανταποκρινόταν μόνο στις δικαικές προσδοκίες του επιχειρηματικού κόσμου, αλλά εξέφραζε ταυτόχρονα τον κοσμάκη, που σε αντίθεση με τον τραπεζίτη ή τον επιχειρηματία ήταν απροστάτευτος απέναντι στα κακώς κείμενα στη δικαιοσύνη.

Gunnar Hering, *Tα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*, τόμ. Β', εκδόσεις MIET, Αθήνα, 2004. σ. 780.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Αφού κέρδισε έτσι τον λαό, ο Βενιζέλος ασχολήθηκε με την εξασφάλιση της εμπιστοσύνης του στέμματος. Η σχέση του με τον Γεώργιο έγινε αμέσως φιλική. Ο ρεαλιστής άναξ¹ κατάλαβε ότι ο πραγματιστής Κρητικός δεν έπασχε από ιδεοληψίες ούτε θυσίαζε τους κύριους στόχους του σε ιδεολογικές αντιμοναρχικές αγκυλώσεις. Ήσως κατάλαβε ότι η μέγιστη προτεραιότητα στη ζωή του Βενιζέλου ήταν να οδηγήσει τα οράματα του

ΠΑΛΑΙΟ

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ελληνικού αλυτρωτισμού σε αίσιο πέρας. Όλα τα άλλα, ακόμη και ο εκσυγχρονισμός και η ανόρθωση, εξυπηρετούσαν τον στόχο αυτόν. Η ενότητα κυβέρνησης και θρόνου γινόταν για τον Βενιζέλο πρόσθετο όπλο εθνικής ομοψυχίας, που θα οδηγούσε στις διεκδικήσεις των Βαλκανικών Πολέμων ένα αδιαίρετο έθνος. [...]

Το Κόμμα Φιλελευθέρων θα γίνει ίσως το πρώτο κόμμα αρχών στην Ελλάδα και θα αποκτήσει τοπικές λέσχες κατά το βρετανικό πρότυπο. Παρά το γεγονός ότι η επέκτασή του και οι οργανωτικές του βάσεις υπήρξαν εντυπωσιακές, παρέμεινε κόμμα στελεχών κι όχι μαζών.

¹ άναξ = βασιλιάς

Θάνος Βερέμης, *Ελευθέριος Βενιζέλος: Ο οραματιστής του εφικτού*, εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα, 2017, σσ. 53, 56.

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω, να απαντήσετε στο ερώτημα:

Ποιες σημαντικές επενδύσεις έγιναν στις υποδομές της Ελλάδας στη διάρκεια του Μεσοπολέμου, σε ποιους τομείς και ποιες ανάγκες εξυπηρετούσαν αυτές;

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο ηλεκτρισμός είναι προϊόν μη αποθηκεύσιμο, και γι' αυτό οι εγκαταστάσεις που παρήγαν ρεύμα μόνο για φωτισμό υπολειτουργούσαν. Γι' αυτό και το ηλεκτρικό ήταν ακριβό και το ανταγωνίζονταν επιτυχώς άλλα μέσα φωτισμού. Ο συνδυασμός των χρήσεων ήταν δυνατός μόνον στην Αθήνα, λίγο αργότερα και στη Θεσσαλονίκη: εδώ ο πρώτος σταθμός είχε ιδρυθεί το 1899 από την εταιρεία Τροχιοδρόμων¹ και Ηλεκτροφωτισμού Θεσσαλονίκης. Και η ηλεκτροδότηση των τροχιοδρόμων εγκαινιάστηκε το 1912. Η διάδοση του ηλεκτρισμού στη βιομηχανία, για τεχνικούς και οικονομικούς λόγους, δεν ήταν εύκολη υπόθεση. [...]

Ως τη δεκαετία του 1930, η ηλεκτροκίνηση κατά κανόνα εισαγόταν σταδιακά στα εργοστάσια και προσαρμοζόταν στο υπάρχον σύστημα μετάδοσης με άξονες και τροχαλίες, συνυπάρχοντας με άλλους κινητήρες.

¹ Τροχιόδρομοι = τραμ

Χριστίνα Αγριαντώνη, «Βιομηχανία», στο: Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2009, σ. 271.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Οι εξελίξεις στην ελληνική βιομηχανία που περιγράφηκαν παραπάνω μπορούν να βρουν πολλές ερμηνείες. Είναι όμως παράδοξο το γεγονός ότι

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΑΛΑΙΟ

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ουδείς μέχρι σήμερα έχει ασχοληθεί με τη σημασία που είχε για την ανάπτυξη ή για τα προβλήματα ανάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας το ζήτημα της ενέργειας. Στην πραγματικότητα ένα από τα μεγάλα προβλήματα που είχε να αντιμετωπίσει η ανάπτυξη της ελληνικής βιομηχανίας ήταν το ενεργειακό και, χωρίς την επίλυσή του, ήταν μάλλον άστοχο να μιλάει κανείς για δυνατότητες σημαντικής βιομηχανικής ανάπτυξης.

Κώστας Π. Κωστής, *Ο πλούτος της Ελλάδας: Η ελληνική οικονομία από τους Βαλκανικούς Πολέμους μέχρι σήμερα, εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, 2019, σ. 216-217.*

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. **Στο εξώφυλλο** να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. **Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω** να συμπληρώσετε τα ατομικά σας στοιχεία. **Στην αρχή των απαντήσεών σας** να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 17.00.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ